

۱- مهمترین دشمنان صفوی :

عثمانی ها در غرب
ازبکان در شمال شرقی
پرتغالی ها در جنوب

۲- **قزلباش** : مهم ترین طرفداران خانقاه شیخ صفی الدین که ایل های مختلف ترک بودند به قزلباش شهرت داشتند

۳- اقدامات شاه اسماعیل صفوی

- ۱- یکی از اقدامات مهم پس از تاجگذاری رسمی کردن مذهب شیعه بود
- ۲- حاکمان مناطق مختلف را یکی یکی از میان برداشت و باشکست ازبکها در خراسان بر سراسر ایران مسلط شد
- ۳- او توانست قلمرو ایران را به دوره تاریخی ساسانیان رسید

شاه اسماعیل	تاسیس	پایتخت : تبریز
شاه تهماسب	تثبیت	پایتخت : قزوین
شاه عباس	به اوج قدرت	پایتخت : اصفهان
شاه سلطان حسین	تضعیف صفویه	پایتخت : اصفهان

دلایل ضعف حکومت صفوی

سیاست کشتن و کور کردن شاهزادگان و یا باز داشتن آنها از حکومت و آموختن شیوه کشور داری

تشکیلات حکومت صفوی

شاه : در راس امور

وزیر بزرگ (اعتمادالدوله) : مسئول امور مالی و اداری

فرماندهان نظامی : فرماندهی سپاه و حاکم ولایت ها

شاه عباس برای جلوگیری از نافرمانی و بی نظمی قزلباش ها حکومت ولایت ها را از آنها گرفت و به غیر قزلباش داد

قرن شانزدهم تا نوزدهم میلادی را **قرون جدید** می نامند

شاه اسماعیل چون کشتی جنگی نداشت نتوانست پرتغالی ها را از جنوب بیرون براند ولی **شاه عباس** از رقابت انگلیس و پرتغال

استفاده کرد و با کشتیهای انگلیسی آنها را بیرون راند

روستاییان و کوچ نشینان و شهرنشینان به **ترتیب** بیش ترین ساکنان ایران را تشکیل می دادند

منابع درآمد حکومت صفوی

😊 گرفتن عوارض از کاروانهای تجاری

😊 صنایع مختلف مثل ریسندگی و بافندگی

😊 گرفتن مالیات از کشاورزان و دامداران

هنر در عصر صفوی : هنرمندان بسیاری در رشته های مختلف هنری از جمله **نقاشی** ، **خوش نویسی** ، **کتاب آرایی و خاتم کاری**

شهرت یافتند و توجه زیادی به همه این هنرها انجام می شد

عوامل رونق تجارت در دوره صفوی :

۱- یکپارچه بودن سرزمین و نظم و امنیت در سراسر کشور تجارت داخلی و خارجی پر رونق بود

۲- ایجاد شبکه وسیعی از راهها و کاروان سراها و بطور رایگان در آن اقامت می کردند

۳- ساخته شدن بازارهای بزرگی در شهرها

یکی از باشکوهترین آن **قیصریه اصفهان** در شمال میدان نقش جهان است

برپایی این جشن ها و ایین ها تاثیر مهمی در **افزایش همدلی و همبستگی** مردم داشت

در عصر صفویه **صادرات ابریشم** که پرسودترین کالای صادراتی بود در **انحصار شاه عباس** بود

در دوره صفویه به سبب کم توجهی پادشاهان به **شاعران** مانند دیگر رشته ها **پر رونق نبود** اما علم **تاریخ** مورد توجه بود

در مورد عهدنامه ترکمان چای به سئوالات زیر پاسخ دهید.

الف بین چه کشورهایی بسته شد؟ **بین ایران و روسیه**

ب علت انعقاد این قرار داد چه بود؟ **شکست در عهدنامه گلستان**

ج نتیجه این قرار داد چه شد

سرزمین های ایرانی شمال رود ارس به تصرف روسیه درآمد

ایران حق کشتیرانی در دریای مازندران را نداشت

مجبور به پرداخت غرامت شد

در زمان کدام یک از پادشاهان قاجار قسمت شرقی سیستان و بلوچستان از ایران جدا شد

(۱) آقامحمد خان (۲) محمد شاه (۳) **ناصرالدین شاه** (۴) فتحعلی شاه

مهمترین مستعمره انگلیس همزمان با دوره قاجار کدام کشور بود

(۱) مصر (۲) ایران (۳) عربستان (۴) **هند**

نام سلسله	نام پادشاه	پایتخت
افشاریه	نادرشاه	خراسان
زندیه	کریم خان	شیراز
قاجاریه	آقا محمد خان	تهران

دو مورد از اقدامات امیر کبیر را بنویسید.

(۱) تأسیس مدرسه دارالفنون

(۲) آوردن معلمانی از کشورهای جز روسیه و انگلیس (مثلاً از اتریش) برای تدریس در مدرسه دارالفنون

(۳) تأسیس مدرسه ای به سبک مدرسه های جدید

(۴) اصلاح تشکیلات حکومتی

یکی از مهمترین اقدامات امیر کبیر تأسیس مدرسه**دارالفنون**..... بود

در رابطه با نهضت تنباکو به سئوالات زیر پاسخ دهید

(۱) **بین چه کسانی قرارداد بسته شد** بین ایران (ناصرالدین شاه) و انگلیس (تالبوت)

(۲) **چگونه این امتیاز لغو شد؟** با فتوای روحانی به نام میرزا حسن شیرازی که استفاده از توتون و تنباکو را حرام اعلام کرد

و مردم و حتی کارکنان کاخ ناصرالدین شاه قلیانها را شکستند

(۴) **موفقیت نهضت تنباکو را از نظر اجتماعی را بنویسید**

حس اعتماد به نفس و روحیه ی مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد

به سئوالات پاسخ کوتاه دهید

۱- یکی از گسترده ترین جنبش های اجتماعی بود که در اعتراض به واگذاری امتیازهای اقتصادی به بیگانگان

شکل گرفت. **نهضت توتون و تنباکو**

۲- نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از نفوذ وسلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود.

نهضت توتون و تنباکو

۳- یکی از نتایج آشنایی ایرانیان با تمدن اروپایی در دوره قاجاریه چه بود؟ **ایجاد مدارس به سبک جدید**

۴- از افراد پیش گام تأسیس مدرسه هایی به سبک اروپایی در ایران چه کسی بود؟ **میرزا حسن رشديه**
من کیستم: ولیعهد فتحعلی شاه و فرمانده لشکر ایران، در جریان جنگ با روسیه بودم و متوجه تأثیر علم و صنعت
بر پیشرفت های نظامی آن کشور و دیگر کشورهای اروپایی شدم: **عباس میرزا**

۶- دو اقدام عباس میرزا را بنویسید

۱- فرستادن افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید.

۲- عباس میرزا همچنین برای آگاهی از کشورهای اروپایی، دستور داد کتاب هایی را در موضوع تاریخ آن کشورها به
فارسی ترجمه کنند.

از اهداف استعماری روسیه، رسیدن به آبهای **خلیج فارس و اقیانوس هند** بود.

در زمان **فتحعلی شاه** پس از **ده سال** جنگ نابرابر، روسیه پیروز شد و **عهدنامه گلستان و ترکمنچای** را به ایران تحمیل کرد